

Κατά τήν τελεσθεΐσαν τήν 2 'Ιουνίου ²⁴ ημερίαν του πρώην 'Υπουργού
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΨΑΡΡΟΥ, ὁ Πρῶτος τῆς τελευταίας Βουλῆς τῶν 'Ελλή-
νων, Δημήτριος Παπακόπουρος ἀπεχαιρέτησε τόν ἐκλιπόντα διά τοῦ κάτω-
θι λογιόδρου:

" Ἡ σκληρή, ἡ ἀδυσώπητη μοῖρα μου ἐπεφύλαξε τὸ πῶς δύσκολο καὶ δύ-
νηρόν χρόνος: καὶ ἀπευθύνω ἐκ μέρους ὄλων τῶν ἐπιζώντων συναδέλφων τῆς τε-
λευταίας Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων τόν τελευταῖον χαιρετισμόν ἀπὸς τόν σεβα-
στόν καὶ ἐπιφανῆ ἐν δικηγορίᾳ καὶ Πολιτικῇ συνάδελφο, τόν διαπρεπή ἐ-
πιστήμονα, τόν ἀνώτερο ἄνθρωπον, τόν ἀλησμόνητον ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ ΨΑΡΡΟ.

" Ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ νεκροῦ τοῦ προπέμπουμε μὲ ἐκδήλη συγκίνησι σήμερα
ὑπῆρξε ἓνας ἀδιείλετος, ἓνας συνεχῆς ἀγών. Ἀποδημιούμενος, προικισμέ-
νος μὲ σπάνια πνευματικά καὶ ἠθικά προσόντα, μὲ παθολογικὴ ἐντιμότητα
καὶ ἀνιδεικτοτέλεια, μὲ ἐπιληπτικὴ ἐργατικότητά, διέπρεψε ὡς νομικός
καὶ ὡς πολιτευτής. Εἰσήλθε κομῆ νέος εἰς τὸ δικαστικὸν Σώμα ὡς Πρωτοδίκης
καὶ τὸ σχετικῶς βραχὺ πέρασμά του ἀπὸ τὴν Δικαιοσύνην ὑπῆρξε φωτεινὸ
φῶς ἀπὸ τῆς νομικῆς τοῦ παιδεύσεως, ἦταν προικισμένος καὶ μὲ ἀπροσμέ-
τηρητο ἦθος, βασικὸ στοιχεῖον γιὰ τὴν ἐκκλήρωσι τῆς βῆλης ἀποστολῆς τῶν
δικαστικῶν λειτουργῶν. Ἀποχωρήσας τοῦ δικαστικοῦ Σώματος ἤρχισε δικη-
γορῶν ἐν Ἀθήναις καὶ εὐθὺς ἀμέσως καθιερώθη ὡς ἐπιφανῆς δικηγόρος μὲ
καθολικὴ ἀναγνώρισι τῆς ἀξίας του. Στῆς ἐμφανίσεις του στάθαι Ἑλεαστήρια
ἐξεδύλωνε πάντοτε τόν βαθὺ σεβασμὸν τοῦ πρὸς τὴν ὑπεριότητα ἐξουσία, τῆ δι-
καστικῆ καὶ τοῦς λειτουργοῦς τῆς. Τὸ δικηγορικὸν του γραφεῖον ὑπῆρξε
πραγματικὸν σπουδαστήριον. Πολλοὶ συνάδελφοι διαπρέφαντες εἰς δικηγορικὸν
στῆλον καὶ μετέπειτα εἰς δημόσιον βίον ἠσκήθησαν εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ ὑπῆρ-
ξαν κομῆ ἐξ ἑαυτοῦ συνεργάται του. Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, ὁ Μέγας, κα-
τὰ τὴν περίοδον τοῦ 1928 - 1932 τόν ἐπέλεξε ὡς γένικόν Γραμματεῖα τοῦ Ἵπουρ-
γεῖου Δικαιοσύνης. Ἀπὸ τῆς βῆλης αὐτῆς θέσεως πολλὰ ἐπραξε ὑπὲρ τῆς
Δικαιοσύνης καὶ πολλὰ νομοθετήματα ὀφείλονται εἰς τὴν πρωτοβουλία του καὶ

τις Εισηγήσεις του. Στη περίοδο της **Εχθρικής** κατοχής υπεβοήθησε την 'Εθνική προσπάθεια του Αλχημόνητου αδελφού του, του Αλθινοῦ καὶ πραγματικού ἥρωος, Συνταγματάρχου Δημητρίου Φαρρού. Ἡ προσφορά του ἠρωϊκοῦ αὐτοῦ Συνταγματάρχου γιὰ νὰ μετέσχη στό πόλεμο του 1940 κατὰ τῶν ρωσιῶν του Μουσσολίνι καὶ τῶν Χιτλερικῶν ὀρθῶν δέν ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸ καθεστὸς τῆς 4ης Αὐγούστου. Μὲ τὴν ἐχθρική ὁμως κατοχὴ δέν τὸν κατέλαβε ἡ ἡττοπάθεια, οὔτε ἐκρόβη, οὔτε κατέρυγε στὰ συσσεία καὶ σὲ ἄλλες ἀσφαλεῖς ἐνασχολήσεις, ὡς ἔπραξαν ἄλλοι. Ἐπεδόθη ὁ ἠρωϊκὸς Συνταγματάρχης Φαρρὸς στὴν ὀργάνωσι πραγματικῆς Ἑθνικῆς ἀντιστάσεως μὲ συνεργάτες τὸ σὺγαμβρὸ του, τὸ θρυλικὸ ἀντισυνταγματάρχη Γιάννη Τσιγάντε, ποὺ ἐπροδόθη καὶ ἔπεσε μαχόμενος πρὸς τὸ Ἰταλικὸ ἀπόσπασμα ποὺ τὸν ἐκύκλωσε, καθὼς καὶ μὲ ἄλλους γενναίους Ἑλληνας ἀξιωματικούς. Αἱ πρῶται κινήσεις του Συνταγματάρχου Φαρρού ἐσημειώθησαν στὴν Μανεδονία καὶ μετέπειτα στὴν Ρουμέλη ὅπου ἐπέπρωτο νὰ εὖρη σιληρὸ καὶ ἀπάνθρωπο τέλος. Βισήθη ὁμως μὲ τὴν Ἑθνική του ὀρθῶς καὶ τὴν θυσία του στὴν περιοχή τῆς Ἱστορίας καὶ του θρόλου καὶ τὸ ὄνομά του δὲ παραδίδεται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ γιὰ νὰ ἐμμένῃ τοὺς νεώτερους καὶ τοὺς ὀδηγεῖ στό ὄρμη τῆς ἀρετῆς καὶ του καθήκοντος. Τὸ ἀγῶνα αὐτοῦ του ἔθνικοῦ ἥρωος πολὺ ἐβοήθησε ὁ νεκρὸς ποὺ θρηνοῦμε σήμερα. Μὲ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς πατρίδος μας ἀπὸ τὴν ἐπάραιτῃ ἐχθρικήν κατοχὴν ὁ Χαράλαμπος Φαρρὸς εὐρίσκειται στὶς ἐθνικὲς ἐπάλξεις. Μετέχει στὴν βαχόβιο Κυβέρνησι του Παναγιώτη Κανελλοπούλου κατὰ τὸ 1945 καὶ μετέπειτα εἰσέρχεται στό πολιτικὸ στίβο. Στὶς ἐκλογὲς του 1946 ἐκλέγεται βουλευτὴς Φιδιώτιδος καὶ Φωκίδος, του ἱστορικοῦ κόματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἐπανεκλέγεται ὡς βουλευτὴς Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1950 καὶ μετέχει τῆς τότε σχηματισθείσης Κυβερνήσεως του ἀειμνήστου Σοφοκλεῆ Βενιζέλου. Στὶς ἐκλογὲς του 1952 μετέχει στὴν πολιτικὴν κίνησιν του ἀειμνήστου Στρατάρχου Παπάγου καὶ ἐκλέγεται βουλευτὴς Ἀθηνῶν. Κατὰ τὴν περίοδο ἐκείνην ἀνέλαβε τὸ Ἔμπου-

γετο των Μεταφορών και τό πέραςμά του από τόν δύσκολο αυτόν τομέα του δημοσίου βίου προϋκάλεσε τή καθολική αναγνώρισι του ήθους του και της έντιμότητός του. Ήνεκλεγέται βουλευτής Ἀθηνῶν στίς ἐκλογές του 1956 και μετέπειτα στίς ἐκλογές του 1963 και 1964 ὡς στέλεχος του Κέντρου. Ἡ μακρῆ παρουσιά του στήν Ἑθνική Ἀντιπροσωπεία, ὑπῆρξε αἰσθητή και καθολική ἡ αναγνώρισις τῆς ἀξίας του και του ήθους του ἀπό φίλους και ἀντιπάλους. Οὔτε τό ὄραμα του ἀδελφοῦ του, οὔτε τά μετέπειτα σιληρά χτηνήματα τῆς μοῦρας ἐθόλωσαν τή σκέψι του και του μετέβαλαν τίς πεποιθήσεις του. Ἐπῆρξε ὁ ἰσοροπημένος, ὁ φιλοσοφημένος δημόσιος ἀνὴρ ποῦ εἶχε πρό ὀφθαλμῶν μονάχα τό συμφέρον τῆς Πατρίδος. Κατά τήν αἰματηρή περίοδο του Ἐθνους του 1947 μέχρι του 1949 ὁ πρωτότοκος γυιός του, ὁ Δημήτριος Φαρρός, ἀκουλουθῶν τίς παραδόσεις και τούς θρόλους τῆς οικογενείας του διακρίπται τίς σκουδές του, κατατάσσεται στόν Ἑθνικό Στρατό και ὡς ἑφεδρος Ἀνθυπολοχαγός τῶν ΔΟΚ κρίπται στό πεδίο τῆς μάχης, στίς κατοράχαιες ὀροσειρές του ΒΙΤΣΙ. Παντοῦνάμος βουλευτής κατά τή ἐποχή ἐκεῖνη ὁ Χαράλαμπος Φαρρός ὄν φέρνει τό πρωτότοκο γυιό του στή ἀσφαλή μετόπισθεν. Ἡ φύσις του ἠρωϊκοῦ Συνταγματάρχου Δημητρίου Φαρροῦ εἶναι ὀδηγός και γιά τό γυιό του Χαράλαμπος Φαρρό, ποῦ ἔφερνε τό ὄνομα του ἑνόςου θελοῦ του. Τῆ ἴδια ἐποχή, στή ἴδια περιοχή, φονεύεται ὁ γυιός και ἄλλου βουλευτοῦ Φθιωτιδοφωκίδος, του Στρατηγοῦ Στέλιου Πανουργιά, μαχόμενος και αὐτός ὡς ἑφεδρος Ἀνθυπολοχαγός στίς πρώτες γραμμές ὑπέρ βωμῶν και ἑστιῶν. Πολλές τέτοιες φύσεις ὑπέρ τῆς Πατρίδος ἡμπορεῖ ὑπερήφανα νά προβάλλη ὁ πολιτικός κόσμος τῆς χώρας ποῦ ὑπῆρέτησε μέ συνέπεια και ἀφοσίωσι τῆ Πατρίδα, τήν ἐμεγάλυνε, τήν ἐλάμπερνε και τήν κατέστησε σύγχρονο Ἑδρωπαικό κράτος. Αὐτά τά ἔχει καταγράψει ἡ Ἱστορία μέ ἀνεξίτηλα γράμματα και καμιᾶ δύναμις ὄν εἶ ἡμπορέσῃ νά τά διαγράψῃ ἀπό τās ὀέλτους τῆς, οὔτε ἀκόμα και ἡ δύναμις τῶν σύγχρονων πολεμικῶν ὀπλων. Ὁ Χαράλαμπος Φαρρός δέχθηκε ἔν συνεχείᾳ και ἄλλο πλῆγμα τῆς μοί-

ρας. Ο δευτερος γυιός του άριστοβχος άρχιτέκτων, άφου έξεπλήρωσε τήν
θητεία του στό ναυτικό έφυγε πολύ νέος άπό τή ζαή. Κε τή ένάρετη σδζυγό
του, πού προέχεται άπό τή μεγάλη νομική και πολιτική οίκογένεια τής ω-
κίδος του άημητρίου Κρεμετή και τή μονάκριβη και άγαπημένη των κόρη
δέχτηκαν με χριστιανική έγκατέρρησι και στωϊκότητα τό νέο αυτό πλιγμα
τής μοίρας. Τό θάνατο του Παραλήμους Ψαρρού, αυτού του έξάλτρετου νο-
μικού και πολιτικού άνδρος που μέχρι τής τελευτατής στιγμής της ζωής του
προέφερε τής ήπηρεσίας ^{του} ήρθεός του Ασφαλιστικού όργανισμού μας,
θρηνηεί ο πολιτικός κόσμος τής χώρας μαζί με τους οικείους του και τους
πολυκληθεύς φίλους του και γυναιμούς.

θρηνηούμε όλοι, άγαπητέ Καρόλαμα, σεβαστέ και άδελφική φιλε και συνά-
δελφε για τό θάνατό σου και αιοθανόμεστε τό μεγάλο κενό που δημιουργεί-
ται στό πολιτικό κόσμο. Άφήνεις όμως ένα φωτεινό παράδειγμα που
θα διδάσκη και θα φρονιματίζη τους νεότερους και θα ήμπορούμε υπερήφα-
να να τό προβάλουμε άκόμα και στους θρασυδδελικούς και χυδαίους ύβριστάς
μας: Τή καθολική άναγνώρισι τής άκεριότητος του χαρακτήρος σου, του
αθάλου πατριωτισμού σου, του ήψηλου ήθους σου και τής έντιμότητός σου.
Και άκόμα τήν ήφιλοκέρδειά σου. Γιατί έπειτα άπό μακρά και έντονη επί-
μιση αίώνα δικηγούρια και ένεργό άνάμειξι στό δημόσιο βίο, έμεινες φτω-
χός. Ηκολούθησες τή παράδοσι των μεγάλων πολιτικών άνδρων τής Πατρι-
δος μας που είσήλασαν πηθόσιου στό πολιτικό στόλο, καί έβησαν άπό τή ζωή
φτωχοί, πραγματικοί πένητες. Αυτό είναι τό μεγαλύτερο εύσημο των πο-
λιτικών άνδρων που κατά κανόμα τους άπονέμαται στό τόπο μας μετά θάνατον.
Σό, Καρόλαμα, είχες τό σπάνιο και μεγάλο προνόμιο να τό κερδίσεις ζών.
Άγαπητέ και σεβαστέ συνάδελφε και φιλε εκ μέρους των ένέκισώντων μελών
τής τελευταίας βουλής των Έλληνων και όλου του πολιτικού κόσμου τής Χώ-
ρας με βαθύτατη συγκίνηση σε άποχαιρετώ και καταθέτω στέφανο δάφνης επί
τής τετιμημένης σορού σου.

Η μήμη σου θα παραμένη αίωνία.-